

Τηλεκπαίδευση ή εκπαίδευση: δύο αλληλοσυγκρουόμενες έννοιες;

Ζούμε σε μια εποχή με πολλές μεταβολές, με πολλά ερωτήματα σχετικά με το παρόν και μέλλον της εκπαιδευτικής λειτουργίας, αναζητούμε όλοι εμείς οι εκπαιδευτικοί τρόπους ενεργοποίησης του μαθητικού ενδιαφέροντος, για να κυριαρχήσει το πνεύμα του ενδιαφέροντος, της κριτικής αποτίμησης της γνώσης μέσω της αφομοίωσής της. Στόχος παιδαγωγικός στη σύγχρονη εκπαίδευση θα πρέπει να είναι η δημιουργία ανεξαρτήτων – σκεπτόμενων μαθητών μέσω της μαθητοκεντρικής προσέγγισης. Αυτή η προσδοκία είναι ένα συνεχές «στοίχημα», που δύσκολα κερδίζεται, που δύσκολα υλοποιείται. Ήρθε, λοιπόν, στη ζωή μας η τηλεκπαίδευση. Ήρθε και έμεινε, θα μείνει, ενδεχομένως, με άλλη μορφή. Το ζήτημα που τίθεται είναι αν οι μαθησιακοί στόχοι (γνωστικοί, δεξιότητες, στάσεις) εκπληρούνται μέσω της τηλεκπαίδευσης στο βαθμό που εκπληρώνονται με τη διδασκαλία εντός της τάξης.

Αυτό το ερώτημα πλανάται στους εκπαιδευτικούς χώρους. Ωστόσο, θεωρώ πως είναι ένα ερώτημα παγίδα, διότι αρχικά η συζήτηση είναι αναγκαίο να ξεκινήσει με τη δημιουργία ενός νέου εκπαιδευτικού πλάνου από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση και σταδιακά προς τις άλλες βαθμίδες. Επίκεντρο της εκπαίδευσης δεν πρέπει να είναι μόνο η δημιουργία νέων εκπαιδευτικών εγχειριδίων σε συνάρτηση με την τεχνολογία, αλλά ο συνδυασμός αυτών με τη βιωματική μάθηση, δηλαδή με την αλληλεπίδραση μεταξύ των εσωτερικών χαρακτηριστικών και των εξωτερικών συνθηκών. Οι μαθητές – μαθήτριες από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι χρήσιμο να μαθαίνουν να αποκτούν τη γνώση με την αρωγή των εκπαιδευτικών, να μαθαίνουν να ενεργούν με αυτονομία και με υπευθυνότητα, για να αγαπήσουν την «περιέργεια να γνωρίζουν». Δεν είναι πια παιδαγωγικά χρήσιμοι οι μαθητές, οι μαθήτριες να απομνημονεύουν, για παράδειγμα, ιστορικές γνώσεις, αλλά να τις αξιοποιούν κριτικά μέσω των πηγών, να τις εντάσσουν στο ιστορικό πλαίσιο και να προσπαθούν να αντιληφθούν το κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο. Η τεχνολογία είναι ένα παιδαγωγικό μέσο. Η θεοποίησή της επιφέρει μόνο αρνητικές επιπτώσεις. Πρωταγωνιστής είναι μόνο ο εκπαιδευόμενος και στη συνέχεια ο εκπαιδευτής – παιδαγωγός που είναι ο σύμβουλος, ο βοηθός, κι όχι ο καθοδηγητής.

Οι εκπαιδευτικοί θα είναι πάντα αναγκαίοι, ακόμα κι αν η τεχνολογία εξελιχθεί σε σημείο που ακόμα δεν έχουμε προφητεύσει. Τίθεται, όμως, ένα ερώτημα: είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων; Είναι προαπαιτούμενο; Αν ναι, τότε είναι απαραίτητο αποτελεί να σχεδιαστεί ένα νέο

εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση έως την τριτοβάθμια, να επιμορφωθούν εκπαιδευτές, εκπαιδευτικοί, να αποκτήσουν οι μαθητές – μαθήτριες κι οι εκπαιδευτικοί υλικοτεχνική υποστήριξη, να θεωρηθεί η τεχνολογία ως ένα υποστηρικτικό παιδαγωγικό μέσο, που δεν θα υποκαθιστά το ουσιώδες της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Το μέλλον δεν είναι η τεχνολογία, αλλά οι μαθητές που αγωνιούν για ένα νέο σχολείο.

Σοροβέλης Χρίστος
Εκπαιδευτικός - συγγραφέας

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να παρουσιάσετε τον βασικό προβληματισμό του συντάκτη (60-80 λέξεις)
2. Σχολιάστε τη φράση: «Το μέλλον δεν είναι η τεχνολογία, αλλά οι μαθητές που αγωνιούν για ένα νέο σχολείο», καθώς και τον τίτλο του κειμένου.